

De leden van de Gemeenteraad
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

Onderwerp **Incidentele middelen jeugdzorg 2022**

Van College van B&W
Datum 6 juli 2021
Ons kenmerk U21.04304

Geachte leden van de raad,

Inleiding

In onze brief over de Meicirculaire 2021 inclusief 4^e Corona steunpakket (U2103593) informeerden wij u dat wij op dat moment nog in afwachting waren van nadere berichtgeving van het kabinet over de verdeling van de toegezegde middelen van € 1,314 miljard voor het jaar 2022 ter compensatie voor de gestegen kosten in de jeugdzorg. Ook was toen nog niet bekend of deze compensatie vrij aanwendbaar zou zijn en of als structureel dekkingsmiddel ingezet zou mogen worden. Inmiddels hebben wij daar deels duidelijkheid over gekregen middels de brief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties (BZK) aan de gemeenten van 29 juni 2021. In aanloop naar de Septembercirculaire 2021 is een indicatieve verdeling van het incidentele budget van € 1,314 miljard over de gemeenten voor 2022 bekend gemaakt.

Voor Lansingerland gaat het om € 4.006.193 incidenteel. In de Septembercirculaire 2021 volgen de definitieve bedragen. Dit komt bovenop de € 300 miljoen (€ 869.000 Lansingerland) die eerder bij de Septembercirculaire 2020 beschikbaar is gesteld voor 2022 en verder.

Besparingsmaatregelen en hervormingsagenda

Naast het beschikbaar stellen van de incidentele middelen jeugdzorg voor 2022 committeren gemeenten zich aan een set van besparingsmaatregelen die in 2022 een besparing van € 214 miljoen moet opleveren. Dit betreft onder andere beperken residentiële zorg, afbakenen reikwijdte jeugdwet en standaardisatie uitvoering van de jeugdwet. Een en ander wordt bij de Septembercirculaire 2021 verduidelijkt. Wij merken op dat het bij de € 1,314 miljard om een nettobedrag gaat: de normatief becijferde besparing is daar al van afgetrokken. De toegekende compensatie is dus niet vrijblijvend; gemeenten worden geacht mee te werken aan maatregelen die nog worden afgekondigd.

Daarnaast gaan Rijk en de VNG, in samenwerking met andere betrokken partijen (o.a. cliënten, aanbieders en professionals), aan de slag met het opstellen van een Hervormingsagenda. Deze agenda bestaat uit de

combinatie van een set van maatregelen en een financieel kader waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd. Ook daaraan zijn de gemeenten gecommiteerd.

Incidentele middelen jeugdzorg 2022 vrij besteedbaar

Bij de informatie in de Meicirculaire 2021 was nog onzekerheid in hoeverre de incidentele middelen jeugdzorg 2022 vrij besteedbaar zouden zijn. Inmiddels is duidelijk dat deze middelen volledig via het subcluster jeugdhulp in de algemene uitkering plaatsvindt en daarmee vrij aanwendbaar zijn. Daarbij merken wij op dat de hervormingsagenda mogelijk ook voor Lansingerland nog (financiële) implicaties kan hebben.

Incidenteel budget versus structureel dekkingsmiddel

Het is nu duidelijk dat er in ieder geval voor 2022 extra budget beschikbaar komt. In de brief van BZK over incidentele middelen jeugdzorg 2022 wordt expliciet beschreven dat het nieuwe kabinet moet gaan besluiten over de financiële en noodzakelijke aanpassingen aan het jeugdhulpstelsel om de jeugdzorg in de toekomst effectief en beheersbaar te houden voor 2023 en verder. Er zijn wel verwachtingen over het toekennen van structurele middelen voor de jeugdzorg vanaf 2023 maar de mate waarin en of dat dan ook vrij besteedbaar zal zijn (dus niet-geoordeeld budget) bestaat nog onzekerheid. Cruciaal hierbij is de opvatting van de Provincie als financiële toezichthouder, namelijk gaat zij wel of niet de incidentele middelen jeugdzorg in 2022 naar de aard als structureel dekkingsmiddel aanmerken. Als dat wel het geval is mogen tegenover deze incidentele baten structurele lasten staan. Dat bepaalt in aanzienlijke mate de condities voor een structureel sluitende begroting in 2022. De provincies hebben zich tot nu toe hierover niet formeel uitgelaten. De minister van BZK laat in de brief het belang daarvan zien: 'In de tussentijd zal ik met de VNG en het IPO in gesprek blijven over het toezicht op de begroting 2022', aldus de minister.

Kortom, met de berichtgeving over de incidentele middelen jeugdzorg 2022 worden deels onduidelijkheden weggenomen. Lansingerland kan voor 2022 een aanzienlijk extra vrij besteedbaar budget tegemoet zien van € 4 miljoen. Helaas resteert nog onduidelijkheid over het structurele dekkingskarakter. Daarmee is het nu nog te vroeg om de ombuigingsmaatregelen die wij in de Kadernota 2022 aan u hebben voorgelegd, te heroverwegen of terug te draaien. Die hadden we immers nodig om tot een structureel sluitende begroting in 2022 te komen.

Van kadernota naar begroting

In de commissie Algemeen Bestuur van 23 juni jl. hebben wij uitvoerig met u gesproken over het instrument kadernota. De situatie van vorig jaar, waarin wij u een begroting hebben gepresenteerd zonder voorafgaande kadernota en daarmee zonder uw richtinggevendende uitspraken, hebben wij als college, maar ook u als raad, verre van ideaal ervaren. De Kadernota 2022 is de resultante van een afwegingsproces, van grof naar fijn, waarin wij u afgelopen maanden hebben meegenomen. De Kadernota 2022 is nadrukkelijk een momentopname, maar uw uitspraak daarover, al dan niet aangevuld met moties, is des te belangrijker omdat het ons richting geeft voor een begroting waar u zich in kan vinden. Samen met de informatie die komende maanden beschikbaar komt (mogelijk ook de Septembercirculaire 2021) willen wij eind augustus/ begin september nogmaals een integrale afweging maken die de basis vormt voor de Begroting 2022.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Lucas Vokurka
Secretaris

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester